

Tájékoztatás a Sajót érintő szennyezéssel kapcsolatban

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság 2022. március 13-án a közösségi médiából értesült arról, hogy a Szlovákia területén lévő egykori Siderit üzem telephelyéről, az alsósajói vasércbánya altárójából szennyezett víz folyik a Sajóba. A súlyosan terhelt szakasz **a magyar határtól több tíz kilométerre** van. A folyó állandó megfigyelése, a vízminőség ellenőrzéshez szükséges mintavételek és vizsgálatok megszervezése, valamint a vízhasználók értesítése céljából az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság 2022. március 13-án 10:00 órától, tehát **azonnal II. fokú vízminőségi készültséget rendelt el.**

A területileg illetékes vízügyi igazgatóság azóta – több mint 9 hete - folyamatos figyelőszolgálatot tart fenn, rendszeresen vízmintákat vesz, illetve vizsgálatot be annak érdekében, hogy ha a Sajó a határtértéket meghaladó terheléssel érkezne, a vízhasználat (ivóvíz, öntözés) korlátozása azonnal elrendelhető legyen. Erre eddig a nagymértékű hígításnak köszönhetően nem volt szükség. Fontos tehát kiemelni, hogy a **kifolyó szennyezett bányavíz már a Sajó külföldi vízgyűjtőterületén is több százszorosán hígítja a kisvízfolyások és a Rima vízhozama, és ez a hazai szakaszon betorkolló mellékvízfolyásoknak és az eseti vízpótlásoknak köszönhetően tovább folytatódik.**

A magyar fél a **Magyar-Szlovák Határvízi Bizottság keretében a szennyezést követően azonnal, majd még több alkalommal is tájékoztatást kért a szennyezés megakadályozására Szlovákiában tett intézkedésekről,** valamint a **szlovák fél által végzett mérések eredményeiről.** Információink szerint a szlovák hatóságok felvették a kapcsolatot a bánya üzemeltetőjével.

A készültség elrendelése óta az ÉMVIZIG a hazai szakaszon rendszeresen ellenőrzi a folyó állapotát. A Sajó vízminősége a helyszíni mérési eredmények (pH, fajlagos elektromos vezetőképesség, oldott oxigéntartalom, oxigéntelítettség) alapján **megfelel a** felszíni víz vízszennyezettségi határértékeiről és azok alkalmazásának szabályairól szóló 10/2010. (VIII.18.) VM rendeletben a vízfolyás típusra meghatározott **határértékeknek. Alapvetően vas-oxid terhelésről van szó, ami nem mérgező.**

A laboratóriumi vizsgálatok szerint az összes vas, oldott vas, összes alumínium, illetve oldott alumínium koncentrációja a határérték alatt ingadozott ugyan, de folyamatosan növekvő tendenciáról egyik paraméter tekintetében sem lehet beszélni.

A vízminőség-vizsgálati rendet a szennyeződés alakulásának, a hidrometeorológiai körülmények változásának, illetve a friss információknak megfelelően alakítjuk. Ez azt jelenti, hogy ha emelkedik a vízállás és a szennyezés helyszínén valószínűsíthetően több terhelés jut a vízbe, naponta mérnek a szakemberek, egyébként pedig heti rendszerességgel.

Összességében elmondható, hogy a készültség elrendelése óta eltelt időszakban a Sajó magyarországi szakaszán erőteljes rendkívüli elszíneződés nem volt, bár a csapadékosabb időjárás következtében levonuló kisebb árhullámok idején Sajópüspökinél megnőtt a lebegő hordalék mennyisége, ezért átmenetileg a víz enyhe barnás elszíneződése volt megfigyelhető.

Szaghatást, habzást, halpusztulást azonban a magyar folyószakaszon szakembereink nem tapasztaltak, és erről a MOHOSZ-tól sem érkezett bejelentés.